

PERIÓDICH VERMELL

❖ SALUT PÚBLICA ❖ INTERESSOS POPULARS ❖ ARTS Y LLETRES ❖

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada
 cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanen
 las circunstancias

RECURSOS DE LA HISTORIA

 APUNTAÇÕES

Qualsevol que vulga sapiguer la manera com los sants respectavan lo suprem poder dels paps, no té més que passar la vista per la Epístola 125 de sant Bernat, ahont esplica aquest com «la bestia del Apocalipsis ocupa la cadira de sant Pere.»

«Saben qui es aquesta bestia? Lleigeixin donchs.

«Y vegí sortir de la mar una bestia que tenia set caps y vuyt banyas, y sobre sas banyas deu coronas, y sobre sos caps noms de renech.

«Y la bestia que vegí era semblant á un lleopardí, y sos peus com peus de os, y sa boca com boca de lleó.

«Y obrí sa boca en renechs contra Deu, per renegar son nom y son tabernacle y als que habitan en lo cel.

«Y li fou permés que fes guerra als Sants y que 'ls vencés. Y li fou donat poder sobre tota tribu, y poble, y llengua, y nació.

«Y l'adoraren tots los moradors de la terra.» (Cap. XIII.)

Tornarém á repetir que qui dirigía aquesta qualificació als que 's diuen successors de sant Pere era un Sant!....

Vosaltres, oh lectors seráfichs de «La Vespa» y «L' Avi,» que perque hagueu arriat als trenta ó quaranta anys d'etat ab la carrera espatllada fent d'ataconadors, drapayres, etc., etc., en comptes de dur penjada una sotana que tant bé os escúrria, no perdeu las esperansas, no vos apureu que jo vos daré un consell; no solzament perque poguéu vestiuse aquella tant malaguanyada sotana, sino fins perque arriéu

á ser sants pares, ja ho veyéu *nada menos* que sants pares!

Y es molt senzilla la cosa. Comenséu per repassar bé la vida de Adriá V y fervós cárrech de sos culminants actes, com las manyas de que 's valgué pera intrusarse entre 'ls prócers de la séu romana, sas amistats ab los que podian elegirlo, sas intrigas y sos enredos; imitéu lo bé després, y, aixís com aquell «sense haber rebut ordres sagradas,» se creá prou virtut pera «rebre la trasmissió del Esperit Sant,» mentres estava aquesta en poder de Ignocent V, tal vegada vosaltres podreu péndrela de Lleó XIII y governar en son lloch. ¡Quí sab si las cosas anirian més bé!...

Fá horroritzar á qualsevol que no hi estiga fet la manera com los concilis tractan als venerabilíssims vicaris de Jesucrist en la terra.

L'any 1417 se constituí un concili á Constansa. No content aquest en tirar trono avall al pobre Joan XXII que lo ocupá en prou mal temps, puig qu' hagué d' estar contínuament resistent los cismas de Gregori XII y Benet XIII durant set anys seguits; no content lo concili ab aixó, me 'l motéja de *pervers, execrable, malehit y autor* de crims los mes odiosos.

Quan veig á algun ensotanat que pretén fer creure en la infabilitat papal, m' acudeix sempre una passió de riurer que no 'm puch deturar, y vostés me dirán si 'n tinch rahó.

Un concili sabém qu' es «lo congrés de bisbes reunit pera deliberar y resoldre sobre 'ls dogmas y disciplina de l' Iglesia.»

En un concili se pot fer y desfer tot quant als de més upa dels que 'l forman los hi dongui la mes caritativa gana. Aixís lo de Basilea reunit en lo sigle XV ab l' intent determinat de destronar al papa existent, decretá que aquest estava somés als concilis.

Si la acció del papa está somesa á la voluntan dels altres bisbes subalterns, de qué serveix y á qué vé aquell baladrejar de la *infalibilitat* del primer?

Peró no está aquí dit tot, puig que ni als mateixos concilis pot atribuirse aquell *dó imposible*, en prova de que fins las mes delicadas sancions sortidas d' ells han hagut de caure en los mes fatals y crassos errors.

Lo citat de Basilea al expulsar del trono á Eugeni per reconeixel *heretje, simoniach, perjuri y cismátich*, elegí á Félix V, que consta en lo catálech de l' Iglesia com una *antipapa*. Es dir, que *creyent* aquell concili millorar la conducta de aqueixa, no lográ més que empitjorar-la, donant un nou antipapa que 's podia ben estalviar, aixís com també lo perjudici y descrédit que á la mateixa Iglesia lo tal Félix reportá.

Y are díguinme vostés qui es que creu ab los paps «ni ab qui 'ls ha fet.»

ELÉCTRICH.

AMORS MULLATS

Era una nit que plovia y feya un fret que pelava y aprop de una gelosia un trobador se sentía que de aquest modo cantava:

Surt nina hermosa al balcó que t' espera 'l teu amant; no tardis per compassió; mira qu' estich de plantó mentres tu t' estás roncant.

Mira que tinch un volcán aquí dintre del meu pit, que tu l' encens tant y tant, que creume, en aquest instant es mes calent que 'l teu llit.

Surt nineta, surt corrents,
surt, no t'en donguis vergonya;
mira que si ara no vens
pensaré que t'entretens
en pintarme la cigonya.

Mira que grossas espinas
al meu cor deixas clavadas;
mira que molt m' amohinas,
mira que tinch las botinas
per tu totas enfangadas.

Mira que 'l fret que aquí fa
per mí noya, es un veneno;
si molt me tinch d'esperá
tinch por que hauré de cridá
per que 'm retorni 'l sereno.

Ja sabs que si jo m'aguanto
y en ta casa no entro ja
es que tot sovint m'espanto,
pensant ab aquell gran tanto
que 'l teu pare 'm vá doná.

Per mí, pobre enamorat,
alsarte del llit no 't plau,
quan per tu la nit jo he dat,
puig l'escala m'han tancat
y á fé que no tinch la clau.

Ja veig que tu no m'estimas
quan jo á tu t'estimo massa,
y si l'amor m'escatimas
en lloch de creure que 'm mimas
creuré que 'm donas carbassa.

Ton cor á 'n á mí 'm rebuja
quan mon amor tens á proba;
per tu com á Sanahuja,
aquí estich parant la pluja,
mullantme tota la roba.

Com que veig que no has sortit
habentme esperat prou rato,
per mí noya ja 'm renyit;
ja pots sortir tot seguit
á tirarme 'l meu retrato.

Mon amor s'acabat ja,
no 'm miris may mes, Antonia,
pero pensam á tirá
l'ampolleta que 't yaig dá
plena d'ayguá de Colonia.

Un senyor del pís primé,
del trovador ja cansat,
va tirarli un bassí plé
de un líquit molt putiné,
deixanlo mitj asficsiat.

Q. ROIG

L'ORFE DE LA FULIOLA

NOTAS ÍNTIMAS

(Continuació.)

XII

Fet un petit marxant, recorria los mercats de
Barcelona tan llest, que prompte vaig orientar-
me en la tant populosa ciutat, y si be 'ls resul-
tats del meu negoci 'm permetian menjar y
dormir tranquil, en cambi una malehida som-
bra que may s'apartava de la imaginació
meva, no 'm deixava en repós.

Era 'l francés, ab qui sempre 'm topava.

Cansat de tal incomodo y á fi d'acabar 'l so-
bresalt que 'm feya 'l cor cada vegada al tro-
barnos, resolguí fer mon comers recorrent al-
tra vegada pobles y poblets, y al efecte, l'
endemá vaig sortir dret á Esparraguera, desti-
nant aquest punt com á cuartel general de mas
comercials operacions.

Allí, en un hostel espayós y baratet vaig
pendre possessió d'una quadra destinada pera
comunisme dels marxants, y habent sopat vaig

tirarme á la palla y allí me adormí com un
soch.

A pesar del meu cansament m'arribaren á
despertar uns ronchs tan forts que semblavan
d'ase.

Ja la claror entrava per las entrenyinas
finestras de la quadra. Ab la incertitut y por de
de que m'haguessen robat la panera que me
habia posat per capsal, trech la palla que 'm
servia de llensol y topo ab un bulto també cu-
bert de palla.

Aquest bulto, qu'era l'autor dels ronchs que
'm trencaren lo son, resultá ser lo gabaig, ab qui
la malehida casualitat nos portá á dormir junts
sense que ho sospitessem.

Es inútil dir que als cinch minuts jo y la
panera qui sab ahont paravam.

XIII

Curt va ser mon benestar.

En mas bojas ilusions habia cregut que la
panera d'un betas y fils ambulat era la mina
inagotable que m'habia de proporcionar tot lo
necessari. Pero cada dia veyá minvar los ro-
dets, capdells, papers d'agullas, y lo demés que
venia; y aixó n'obstant lo producte de la venta
no era prou pera mantenirme.

Al poch temps tenia de abandonar lo negoci.

Un dia de festa al dematí arribava al meu
poble y tothom se parava á mirarme.

Ja no era comerciant. Fins habia venut la pa-
nera, y no mes contava ab un grapat de mone-
nas de coure.

En una plasseta, al peu de la iglesia, hi
habia un grupo de gent formada en dos corros,
y al extrém un jove que de quant en quant se
ocupaba en plantar bitllas. Era un joch á la Ron-
da. Excitat per la codicia, no tardo en intro-
duhirme al joch, sent tanta la meva sort, que á
las pocas jugadas me converteixo en banqué, si
aixís pot dirse. Poch me faltava pera recobrar
tot lo diner del joch, cuan un fet desagradable
cambiá de repent la meva sort.

Me tocaba tirar. Reparteixo tot lo meu diner
en varios montonets ocupats per los jugadors,
en lo mateix moment en qu'estava apuntant
pera fer Ronda y quedarme ab tot lo capital, 's
presenta un *maton* y valgut de sa major etat y
descaro, pren unas quantas monedas del joch
y diu: «Aixó es per mí.» Al véure aqueix in-
sult, li suplico deixés aquéllas monedas que no
li perteneixian, y sa contestació fou allargarme
una bofetada. Aqueixa brutal grosseria m'in-
digná tant, que 'm posá convulsiu: tiro de
qualsevol manera á las bitllas y perdo la
Ronda y 'ls diners. Al véurem sense un céntim,
y que 'l *maton* encara se 'n burlava de mí per
véurem un noy que no podia renyir ab éll,
prench l'ofensiva tirantli una pedra que doná
ab tal furor contra 'l seu cap, que caygué des-
mayat. ¡La plassa quedá desocupada, y cada
qual se retirá ab sas ganancias!

J. TONJUAN

(Seguirá)

Copiém de nostre apreciat colega «La Veu
Sallentina»:

«Lo Rector de Cornet, poble del districte de
aquesta vila, també es dels que cridan contra
aquest periódich y que á tort y á dret censuran
nostres actes, quan valdria mes qu'ell á sas so-
las censurés sa conciencia.

Si no está faltat de memoria tal vegada re-
cordará certa *anécdota*, que 's diu histórica per
los de la comarca ahont suposan passá lo fet.

Contan que en Sant Feliu Sasserra, durant l'
última guerra civil, habitava en dit poble cert
subjecte, que, debent donar exemples de moral
y relligió, tenia en sa companya una nena mes
recatada, que á la mateixa mare de Déu.

Contan que á forsa de caricias la vá dei-
xar dit senyor... *ben acariciada*. Ni un Te-
norio!

Y contan que lo pretest de que 's va val-
drer lo Tenorio modern pera encisar á la pobre
nena, fou que un jorn va dirli que encara que
arribés á ser mare, no habia de temer per aixó,
puig que li tenia ja preparat un jove que, si
arribés aquest cas, fora son marit.

Siga lo que 's vulga, vingué un dia que la
pobre nena tingué de marxar á marxas dobles
de Sant Feliu, á fi de no publicar sa deshonra,
lo qual no lográ perque molts d'aquells que tot
ho reparan, havian notat en ella senyals evi-
dents de passar prompte á un nou estat, no evi-
tant de ser lo ludibri de sos vehins.

Al cap de poch temps vejentse ella en situa-
ció tant apurada, que tot lo mon coneixia sa
deshonra; n'obstant que, com se pot suposar,
de cert ningú sabia 'l deshonrador, vejentse,
donchs, en tan trist estat, ¡pobre nena! 's recor-
dá de lo que 'l seu aymat li havia promés. Aná
á ferli present, y 'l Tenorio la despreciava. Aixó
's repetí ab molta freqüencia, puig que la po-
bre nena no 's cansá en anar y venir de la man-
sió de son deshonrador, fins que aquest veje
que alló no s'acabaria may y qu'era molt fácil,
seguint d'aquella manera, que prompte se 'n
enteraria tothom. Allavors buscá un medi de
acabar aquéllas impertinencias.

Tot lo mon ignora com va ser; sols se sab
positivament que una nit dos homes, que ana-
van provehits d'una gran boyna, se dirigiren
apressuradament á un forn de calç situat á cur-
ta distancia de la població. Al arribar feren re-
tirar als calcinayres, que en aquella hora tenian
lo forn com un infern. Un cop fora aquestos,
se presentá una dona saltironant d'alegria, y...
¡may més ningú ha trobat lo més insignificant
indici, ni la mes petita sombra ni rastre d'aque-
lla pobre nena!

Se conta que si ella en aquella hora acudí á
tal lloch, fou que la varen enganyar dihentli
que allí l'esperava 'l seu promés pera fer los
tractes del matrimoni.

Un cas aixís no necessita comentaris. Nostres
lectors á son gust poden fersels, y 'l Senyor
Rector de Cornet pot apuntarlos pera escriure
'n á son gust un *rama*, ja qu'ell tal volta fora
qui haurá sentit contar més menudencias que
nosaltres de tant trista com horrorosa anécdota,
suposant que ha viscut algun temps en aquell
llloch y haurá sentit potsé contarho mes d'una
vegada.»

De segur que nostres lectors farán los matei-
xos comentaris que nosaltres, y endevinarán
tot lo mateix que nosaltres habém endevinat.

NOBLESA!

La comptesa n'es partera
fa dos dias qu'ha parit
lo bell nen que té en son llit.
Metjes de cabal carrera
ab consulta duradera,
acordan com han de obrar
per l'aliment estroncar
dels plens pits de la parida;
ensempe que polsan la dida
que dona al noyet mamar.

II

Solemne ball se prepara
pera celebrá 'l bateig
del noyet: molt trafiqueig
en lo palau s'hi repara.
Damas de pintada cara
ab escotats vestits bons,
honrarán aquells salons;
y la comptesa, com ellas,
mostrará sas formas bellas
ab virginals pretensions.

M. SITARRIBAS

Ab verdader disgust estem veient un dia y altre la conducta innoble de cert periódich de aquesta localitat, que ja no sabem pas si defensa los interessos de la classe obrera, que 'l sosté, ó be si te la sola y exclusiva missió de bescantar y calumniar als fills del taller que no opinan com los redactors d' aquell setmanari.

Nos mou á parlar en aquest tó, lo veure continuament en sas planas per tot argument la suposició y la reticencia, quan no falsetat y grosserías.

Mes lo pitjor de tot, es que quan los agraviats, fent ús d' un dret indiscutible, demanan atentament la rectificació, no de tonterías, sino de afirmacions graves moltas d' ellas, no se 'ls atent, per lo regular.

Serveixin aquestas ratllas d' avis al citat colega, y de satisfacció als molts obrers que plens de justa indignació nos han pregat una y varias vegadas prenguessem cartas sobre aquest punt.

Hem rebut lo cartell de un certámen literari que tindrà lloch á Manresa lo dia 26 del próxim Novembre, y que no serà com aquell altre car-católich que no sapigué parlar de altra cosa que de la Seu, de Sant Ignasi y demes assumptos llanescos.

Ja era hora de que á Manresa hi treguessin lo cap las lletras anti-carcundas.

¡Ah! L' alcalde ha fet tapar l' escut de la població que adornava la testera del cartell.

Ja s' ha salvat la patria.

Lo Diumenje próxim se celebrará á Gracia un gran meeting de propaganda, organísat per las escuelas laicas.

Avant sempre y pedrada al clericalisme.

Un tal Martitegui, capellá de Cenarruza, ha tingut lo desvergonyiment desde la trona de dir que estava molt ben fet l' assassinat del gobernador de Búrgos comés l' any 69 per los salvajes carcas de aquella ciutat, anyadint que Deu ho feya aixís pera castigar als lliberalots.

Si aixó ho diu un lliberal cástich gros se li dará, mes dientho un capellá may ho sent cap tribunal.

L' Ajuntament de Albalate (Valencia) ha suprimit la corrida de novillos de la festa major y ha resolt comprar una bomba pera apagar incendís, dels quartos destinats á la noyillada.

Vet' aquí un miracle que no tenim noticia de que ni 'ls escapularis ni la mateixa aygua de Lourdes n' hagi produhit cap de igual.

Un capellá de Asturias se ha negat á batejar un nòy perque 'l que tenia de serli padrí no havia combregat.

Ja estich veient que vindrá dia en que no 's voldrá enterrar un mort per si algun amich del difunt ha passat pe 'l devant de la casa de algun heretje.

Molt me complauría que succehís aviat.

Un periódich de Córdoba tot alegrat dona la noticia de que la guardia civil ha lograt capturar un jove que feya quatre ó cinch dias havia robat quatre pissetas pera comprar pa.

Y també dona la noticia mes avallet de que dintre pochos dias su subastarán varias fincas en aquella capital per no poguer pagar contribució sos propietaris.

¡Y encara hi ha qui nega que aném tan be!

Llegeixo en un periódich que dintre poch se descobrirá una nova irregularitat, (vulgo estafa), de la que n' es autor un personatge elevadíssim.

Y recorda 'l periódich del qual prenem la noticia, que quan torni á venir la tanda del poble, á veure si altre vegada agafarem lo fusell per anar á fer centinella als palaus y guardar los interessos dels bandolers de levita.

No 'ns sembla mal la indirecta, y LA TRAMONTANA hi afegiria algo mes, si no fos la paternal lley de imprenta la que per obra d' en Cánovas y gracia d' en Sagasta 'ns fa felissos á tots.

Tota la premsa, sens distinció de color, está conforme en reconeixre la grandíssima importancia del congrés obrer espanyol celebrat á Sevilla, y no son pochos los periódichs que se espantan de que al costat de tal radicalisme de ideas hi hagi tanta templansa en las formas, tan d' estudi en los procediments, tanta unitat de miras; en una paraula: que la gent sens instrucció dongui tant bonas rahons pera defensar sos ideals, que pretenen nada menos que transformar la organizació de la present societat.

Y donchs; que 's pensavan que 'ls obrers no sabian ahont tenen la má dreta?

Ara han demostrat que saben ahont tenen la má dreta y la esquerra y 'l cervell, y sobre tot saben ahont tenen sos drets, que sens dupte deu ser lo que mes pesa als privilegiats.

Lo Progrés camina, mestres, y no hi ha Deu que l' aturi.

La esquerra dinástica diuhen que fa forrolla. Nosaltres ens en alegrém molt.

¿Sabéu per qué?

Perque després de tant alardejar de lliberals, arribarán al poder, y farán... lo mateix que 'ls altres.

Y aixís se aniran desenganyant los llanuts que encara creuhen que la Llibertat y certas cosas que jo sé son compatibles.

Y com lo mon dona voltas y 'ls de baix un cop ó altre van dalt... en fi, jo ja m' entench y vostes també, y ojo que guaytan.

Un nou periódich satírich setmanal ha sortit á Barcelona: *La Bruja*.

Cuidado ab las bruixerías, mestre.

Y que la lley de imprenta 't guardi de trencarte la nou del coll.

En un dels jutjats de Barcelona s' está seguint una causa que donará molt, moltíssim que parlar.

Se tracta de un militar, si senyors, un pundonorós militar que persegueix criminalment á un xaval que va tirarli un pebrot pel cap.

¡Quin conflicte! N' hi ha per tirar l' espasa al foch.

Postdata.—Un metje assegura que ab lo ran-to del pebrot, va empeltarsen algo al cervell del militar.

A Sallent se fá una rifa, que á bon segun ne dirán benéfica, á favor... ¿de qui dirian? de sant Víctor, patró de la villa.

Aixó fora de facil empassar, si no fos ja vell que sempre derrera del Sant hi ha 'l rector. ¿No 'ls ho sembla?

Lo gobernador de Madrit ha posat una multa á un torero perque desde la barrera va enfonzar una mica una espasa que portava clavada un toro.

¡Bien, salao!

D' aixó 'n dich vetllar pel bon nom d' Espanya!

Lo de la esquerra dinástica diuhen que remou molt la política.

A nosaltres, lo de sempre.

La política no mes logra que remourens la butxaca.

LO DORMILEGA

Jo só un fadrí sabaté que per afició als llansols, puch dir que hi aburrit ben bé la pega y tins los ninyols.

Com que trevallant badaillo y m' arribo a endormiscar, los companys d' allá 'hont trevallo (quan l' amo es a pessejar) tots me diuhen dormilega, mes com jo ja sé que ho só, per punt y sens moure brega, m' adormo en lo vetlladó.

Allavors fent saragata tothom me fa lo que pot; l' un me tira una sabata, l' altre 'm tira un sabatot, altres, venint de puntetas, ab danyinas intencions, me van abocant pastetas per sobre 'ls meus pantalons; y alguns altres, tot fent bulla, (y entre 'ls hi ha algun meu amich) me punxan ab una agulla y 'm clavan algun pessich.

Aixís legran despertarme, mes, dels insults no fent cas, sense dir res ni enfadarme, jo 'ls deixo ab un pam de nas.

Arribo á casa ab catxassa, menjó, bech un poch de vi d' aquell que no 'n corre massa, m' ajech... y 'm torno á dormí.

Si tots los homes seguían las meas bonas accions, ajeguts arreglarían casi totas las qüestions.

Fins per tota l' ample terra, seguint sols lo meu partit, aboliriam la guerra, ficantnos tots... dins del llit.

Com que la son m' atropella, jugant, del joch no taig cas, y aixó que ja es cosa vella que qui juga no dorm pas.

Molts van á fora algun dia per' atiparse ben bé, jo hi vaig ab goig y alegria per menjá y dormir també.

D' agafá un llibre tinch ganas algun cop ans d' aná 'l llit, y, al llegir sols dugas planas, com lo guix quedo adormit.

Per veure lo més bon drama no puch may tení afició, puig quedo, mirant la dama, dormit á mitja funció.

Molts, tenint l' or á mans plenas, tranquils no poden dormir, jo, pobre com soch, las penas deixo sota del coixí.

Aixó sí; sens dar-me tono, tinch de dir ben net y clá, que 'l meu llit val més que un trono, s' entent: ¡per jeuri ben pla!

Per muller una dona bona m' agradaría bastant, pero crech que tenint dona no podria dormir tant.

Y com la fortuna avara
no m' ha dat tresors ni bens,
jay pobret de mí! en sent pare,
ni podria jeure gens.
Mes, quan tingui una sort bona
y 'm sobri algun dineró,
pendré alguna... *majordona*
y viuré... com un *rectó*.

Fumant casi sempre, goso,
pero fumo ab més delit
cada vegada que 'm poso
ben repapat sobre 'l lit.
Y ab lo cigarro encés deixo
los llansols tan foradats,
que fins semblan (y no 'm queixo)
que siguin molt ben brodats.

Cosa més engrescadora
que 'l ball ja no 's pot trobar,
puig, ballant, la balladora
prudentment puch abràssar;
Donchs jo un jorn, de bona gana
vaig aná en un ball lluhit,
y, al ballar l' americana,
vaig quedar tan adormit.
Que, ab rabia, la balladora,
dels meus brassos se 'n va anar,
y, al deixarme, la traidora,
l' alfombra 'm va fer besar!
Y, fregantme 'ls ulls ab nyonya,
vaig sortir d' aquell fracás
tot tacat, roig de vergonya
y ab un xiribech al nas.
Sempre que ab aquest fet penso
una són tan dolça 'm vé,
que á sentirla ja comenso,
mes ans d' acabar diré:
Que á mí no 'm fa po 'l morir,
perque sempre hi calculat
que morint podré dormir
iper tota una eternitat!

FRANCISCO LLENAS

Un senyor fill de Comabella que viu y es ca-
sat ab una senyora de una familia molt decent
de Lleyda, desitjós de ferli coneixe los sogres y
'l seu pais natal, acompanyá sa senyora á la festa
majó, que la fan lo dia sis de Agost. Y com es
costum d' aquells pobles avans de dinar aná á
la iglesia á sentir quatre disbarats dels que van
apendre anant per la montanya ab lo trabuch
al coll y lo Sant Cristó al costat aquells pares
d' ánimas. La senyora assistí ab la decencia de-
guda, com se suposa, y un cop allí se trobá ab
lo mossen Joseph de Vichfret que baladrejava
á dalt de la trona. De sopte lo manso reverent
se adona que la senyora de Lleyda portava la
mantellina apuntada al monyo com es costum.
Baixa de la trona tot desesperat y devant de tot
lo piadós auditori, ab lo molt agrado que es
propi del seu carácter, li digué cridant: «Aquí
no som á cap teatro, si no 's posa la mantellina
mes endevant, ja pot sortir de l' iglesia.»

Considerin si se n' aniria satisfeta la pobre
senyora del país de son marit després de haber
rebut tal insult del molt reverent y mes grossé
mossen Joseph.

Ja ho saben las donas que vulgan anar á la
festa majó d' aquell poble; es necessari que 's
previngan de mocadós pel coll encara que siga
al istiu, perque lo mossen Joseph no vol que
gastin altres prenda.

Valdria molt mes que 's cuidés de las sevas
obligacions y de atendre á certas necessitats del
poble que deixa desatesas, y no cuidar de si
portan la mantellina endevant ó enrera, si ten-
nen de taparse del modo que 'l mossen vulga lo
que no li importa res, tal vegada no per falta
de ganas.

** **

Indican al nostre salat senyor bisbe pera ocu-
par l' arcabisbat de Sevilla.

No falta qui murmura que tot aixó 's va gua-
nyar defensant tant malament lo proteccionis-
me en lo Senat.

Jo no ho sé, ni ho vull saber.

Sols recordaré al señor Urquinaona que á Se-
villa matan los arcabisbes á disgustos.

Y precisament l' últim de Sevilla també va
anarhi deixant de ser bisbe barceloni.

Si acás, senyor Urquinaona, no surti ni en
dimars ni en divendres, ni 'l dia 13, que portan
mala esturgancia, y senyis be al arrencar 'l
tren.

** **

Un periódich demana que s' estableixi una
cátedra de gitanos.

¡Dimoni!

¿Encara no n' hi ha prou ab tants polítichs?

** **

Los pelegrins espanyols han portat al pa-
pa 35.000 drets.

Com per aquells dias á Italia va haberhi la
inundació de Verona, lo papa, per fer lo maco,
va regalar 3.000 duros als inundats y se 'n quedá
32.000 per ell.

Ja diu lo ditxo que la caritat ben entesa co-
mensa per hom mateix.

** **

¿Sabria dirnos *La Vespa* comes que cada ves-
pre se congregan en una casa del carrer de la
Mare de Deu, tant de católichs y especialment
católicas?

¿Sabria dirnos també com es que 'l senyor
bisbe ho permet, tractantse de un carrerot tot
plé de donas de mon? ¿Que no hu veuhen, ho-
mes de deu, que 'l moralitat de las ovellas en
pot valer de méns? ¿O es que 's desitja ense-
nyar als feligresos com vivia la Madalena?

Contestins *La Vespa*, que nosaltres ab tot y
ser uns empedernits y excomunicats heretjes est-
ém esgarrifats devant de las consecuencias que
pot tenir per la religió y sos creyents, lo fre-
quentar de vespres lo carrer de la Mare de Deu.

**

Un altra pregunta á *La Vespa*, ó qui vulga
contestarla:

—¿Per quina tarifa se regeixen á la curia en
lo referent á llicencias matrimoniales? ¿Quina
mena de comptes portan los cobradores d' aquells
drets?

Obriu l' ull, sotanas, que pel civil tot aixó es
molt clar, mes senzill y mes barato.

** **

Un dels escolapios expulsats de Olot diuhen
que ha mort de sentiment.

¡Pobret! potser va deixarhi un tros de cor!

** **

En una població de prop de Olot un excés de
catolicisme ha buydat lo pis dalt, de un pobre
feligrés.

Figúrintse que de tant pensar en Deu y en sa
mare y en las penas eternas del infern, lo bolet
n' hi ha valgut de menos, quedanne tocat com-
pletament.

Un dia va tirarse á una cisterna dihent que
els dimonis se l' enduyen per las camas.

Un altre ab una destrá probá de tallarse 'l
coll, y finalment, pera saber del cert si 's patia
molt en lo infern, va posar las mans al foch, y
després lo cos, produhintse terribles cremadu-
ras, de las quals fa poch ha mort.

Aixó proba lo saludable de las predicacions
de infern y purgatori.

EPIGRAMAS

Te tanta afició en Pep Roca
al ofici de manyá,
qu' en parlant de foradá
sempre te la má á la broca.

A fé escabeix s' amatina
la Tereseta ab en Lluch;
ell prepara la sardina
y ella hi adoba 'l such.

MORENO

XARADAS

—Vaig hu dos senyor Climent...
—¿Que va hu dos senyor Poal?
—Que la tres dos y 'l total
no viuhen molt cordialment.

COSMÉTICH.

Es la *prima* musical,
y sense *dos* molt segura,
nos podria ni *total*,
ni fer lo metje cap cura.

NET-NEBOT DE M. DE REUS.

CONVERSA

—Josepet, ¿Ahont vols aná?
—¿Saps ahont?... allá á Verdú
que 'n allí 'm vull fer curá...
—¿Ahont tens lo mal?... á la má:
—Ja ho hem dit entre jo y tu.

RUCH NAFRAT

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT
GEOGLÍFICH: las armas llanseros.
XARADA: Ca-si-no.
SINONIMIA: Cortina.

CORRESPONDENCIA

Il. Millá. Aprofitaré algo de lo enviat. Gracias per
l' oferiment.—*Florencio*. Se insertarán las duas poesias
que ha enviat.—*Ruch Nafrat*. Anirá la fuga de vo-
cals y 'l geroglíhich.—Lo que diu del Almanach, proba-
blemente no 'n publicarem, perque ab la censura previa
dels dibuixos y ab lo que miran de regull LA TRAMON-
TANA, no podriam publicar res de profit ni que valgués
la pena.—*J. A. Tarragoní*. No s' emboliqui ab sonetos,
que son poesias difícils y voste encara no las ha ente-
sas. L' altre poesia es imitativa; poch espontánea e
incorrecta. Aixó no es dirli tampoch que ab aplicació
no puga voste fer algo de profit.—*R. R.* Anirá la *No-
vela microscópica*.—*M. T.* ¿Ay qu' está de brometa?
¿Qui li ha dit que lo qu' envia son epigramas?—*R. Ro-
manisquis*. L' avis no fila. La mudansa no te la solució.
Anirá 'l geroglíhich.—*J. Guinart*. Anirá la seva poesia.
—*A. Garlanda*. No fila prou.—*M. Capdevila*. Lo ma-
teix li diu, salero.—*Moreno*. Los epigramas son molt
incorrectes tots. Ab prou traballs y retocantho molt
podrán aprofitarse 'l 4 y 'l 5 y l' epitafi.—*E. B.* Anirá
l' epigrama. Lo altre veurém.—*M. Ll.* Per poch que 's
pugui li incertarem lo *Tipo*.—*J. C. M.* Falta esponta-
neitat.—*Joanet Brut*. Molt be, se insertará.—*M. B. C.*
Gracias de la noticia.—*Joseph de l' esca*. Voste encara
no sab lo que s' hi pesca.—*Cap y Truch*. Anirá adoba-
det.—*Falconé*. Anirá 'l rombo.—*J. Nugués*. Aprofita-
rém *Lo Ball*.—*Q. Roig*. Tot lo seu aprofita, puig voste
fa 'ls versos, si be poch correctes, ab molta espontaneí-
tat, qu' es lo principal.—*M. Gardó F.* Se aprofitará un
epigrama y alguna cantarella.—*Moreno*. De la segona
carta, arreglat, enirá 'l primer epigrama.—*Arabi-Pep*.
L' epigrama no fila.—*Xech Xech*. Lo que voste envia
te mes poca sustancia que las festas passadas.—*X. X.*
Ja va. Lo diari se 'l deu haber descuidat de ficar dins
lo carpeta, puig no l' hem trobat.—*Joan de la son*. Al
escriure debia tenir molt del seu nom, perque sembla
fet dormint.—*Selrab*. Veurém si molt retocat podrém
encabirli l' article. Las poesias, per l' assumpto que
tractan, son poch literarias.—*Ous del dia*. Es molt
massa llarch y bastant perillós lo seu article. Respecte
al oferiment ho acceptém sempre que fassi per cassa.
—*Ruch Nafrat*. Ja trobará mes amunt la contesta. De
l' última carta n' anirá bastant, si be no la xarada, per-
que alló semblaria alabansa propia.—*Sineon*. ¡No s' es-
tiri, home! Los seus versos están mes encarcerats que
un regidor sabatassas.